

TEB GÖZÜYLE GÜNÜMÜZ ECZACILIĞI

* Adana Eczacı Odası 2000 yılı mali kongre konuşmalarından alınmıştır.

Türk Eczacıları Birliği genel sağlık politikasında ve mesleki politikada, sağlığın bedensel, ruhsal ve toplumsal yönden tam bir iyilik hali olduğunu vurgulayarak ülke halkının bu düzeyde bir yaşama kavuşabilmesini amaçlar.

Kişinin veya toplumun, yaşam düzeyinin yükseltilmesi ile mesleki yarar ve çıkarlarımızın artırılmasını, mesleki sorunlarımızın ülke sorunlarından ayırılmadan çözüme ulaştırılmasını ilke edinen ve kamu görevi yapan kitlelere dayalı yaşayan bir organizmadır.

Türk Eczacıları Birliği bu anlamda 1956 yılında kurulmuş tam 44 yıldır görev yürüten üst örgütümüzdür.

Bir mesleki kuruluşun, gerek tabandaki meslektaşının sorunlarına çözüm bulmasında, gerekse mesleğin toplumsal yaşamda saygınlığının ve etkinliğinin daha ileri götürülmesinde; her şeyden önce ülke ve halkın çıkarları için uğraş verebilmesinde başlıca 3 ölçüt vardır. Bunlar program, kadro ve ilkel mesleki birliktir.

Bu anlamda Adana Eczacı Odası birlik temelini siar edinmiş her türlü yapay ayrılıktan ayrılmış eczacı kimliğimizle ve uzlaşma kültürümüzün yaratacağı bütünleşme ile yıllarca çaba sarfetmiş bir kurumdur.

Bu önemli olguyu gerek Adana'da gerekse Türk Eczacıları Birliği'nin genel kurullarına taşımıştır. Programları ile Türk Eczacıları Birliği'ne her dönemde ister temsili üyesi olsun ister olmasın destek vermiştir. Türk Eczacıları Birliği'nin ufku nu açmıştır. Her dönem kadrolarını merkeze taşımaya özen göstermiştir. Bu dönemde 2 arkadaşınızı Türk Eczacıları Birliği'nin organlarına taşımıştır.

Sizlerden aldığım güç ve destekle onurla sürdürdüğüm, Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti görevim nedeniyle sizlere sonsuz saygılarımı ve şük-

ranlarımı sunuyorum.

Ayrıca; Yıllarca Adana Eczacı Odasını Türk Eczacıları Birliği'nde yine bizleri onurla temsil eden rahmetli Adnan ağabeyimizi de saygıyla anıyorum.

Hiçbir toplumsal olgu, içinde bulunduğu ortamdan bağımsız değildir. Bugün mesleki sorunlar diye sıraladığımız unsurların büyük bir bölümü de dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmelerden soyutlanamaz. Bu nedenle, hangi mesleği yapıyorsak yapalım, sorunlarımızı doğru bir biçimde tarif edebilmek için, içinde yaşadığımız toplumsal yapıyı doğru bir biçimde anlamış olmamız gerekir.

Türkiye'nin son dönemde geçirdiği dönüşümü algılamak, eczacılık mesleğinin gelecek projeksiyonu açısından çok önemlidir. Bugün toplumun büyük bir kesimi gibi eczacılar da ekonomik, siyasal ve kültürel daralmanın yarattığı hak ve çıkar zedelenmesinin sıkıntılarına yaşamaktadır. Bu sıkıntılar, mesleğe dair bir dizi sorunu da beraberinde getirilmekte, daralma devam ettikçe de sorunlar neredeyse çözülemez bir hal almaktadır.

Dünya genelinde, sağlık hızla özel sorumluluk alanına çekilmektedir. Bu durumda sağlık hiç kuşkusuz, üzerinden kar edilen, alınıp satılan bir hizmet şekline dönüşecek. Gerçekte, sağlığın toplumsal sorumluluk alanı içinde değerlendirilmesi gerekir. Kaldı ki, sağlık hizmetleri yurttaşlara bağlı bulunduğu devlet tarafından karşılıksız verilmelidir.

Devlet bir taraftan özel sektörün gelişmesi amacıyla politikaları düzenlerken, toplumun çoğunluğu için minimum bir sağlık hizmeti anlayışına yöneldi. Dünya Sağlık Örgütü özel teşhime politikalarının dünya yüzündeki büyük insan topluluklarının yararına olmadığını gözleyerek, 1997 Dünya Sağlık Raporu'nda şunlara yer veri-

yor: "Küresel deneyimler göstermiştir ki, devlet sağlık sektörünün finansörü olduğunda, erişilebilirliği, eşitlik, etkinlik ve tasarruf daha olasıdır." Bilindiği gibi, ülkemizde 1980'li yıllardan sonra başa gelen hükümetler, genel ekonomik politikalarına uygun davranarak, sağlık hizmetlerinde devletin sorumluluğunu görmezden geldiler, finans kaynaklarını kısıtladılar, Sağlık Bakanlığı bütçesini kısıtılar, Sosyal Sigortalar Kurumu'ndan sağlık hizmetine yirmi yıldır ciddi yatırım yapmayarak, bu arada özel sağlık sektörünü destekleyerek sorumluluklarını üzerlerinden atmaya çalıştılar. Böylesi bir tercih, "herkes kendi sağlığından sorumludur" şeklinde, sosyal devletle hiçde bağdaşmayan bir yaklaşım ortaya çıkardı. Bu durumda, sağlığımızı korumak için yapılan devlet yatırımları sıfır noktasına hızla yaklaşırken, sağlık hizmetleri de hasta hizmetler oldukça pahalıdır. Daha çok ilaca yansılar. Genel olarak ilaç kullanımının toplam sağlık harcamaları içindeki payını bilirsek, ülkelerin gelişmişlik düzeylerini de tahmin edebiliriz. Norveç'te toplam sağlık harcamaları içinde ilacın payı % 14 iken, Türkiye'de % 34, Nijerya'da % 45'lerdedir.

Kamu kurumlarında genelde sağlık sınıfının özelde eczacıların aleyhine gelişen sağlıksız yapı nedeniyle kamuda çalışmak eczacılar için seçenek olmaktan çıkmıştır. Ayrıca, Sağlık Bakanlığı'na bağlı çok sayıda devlet hastanesinin eczanesi

de eczasız olarak hizmet vermeye devam ediyor. Yetkililer bu gerçeği çok iyi biliyor, ancak çözümü yoluna gitmiyorlar.

Eczaneler ve Eczacılar Hakkındaki 6197 sayılı yasa; "bir eczanenin sahibi ve sorumlu müdürü eczacıdır" demektedir. Oysa, ülkemizde eczacılık hizmetleri yasadışı olarak eczasız yürütülmeye çalışmakta, bu da ilaç suiistimalleri ve tüketimini arttırmaktadır.

Ülkemizde bulunan yedi eczacılık fakültesinden her yıl mezun olan 750 öğrencinin 650'si eczane açmaktadır. Yeni eczane açılışındaki bu artış ülke nüfusunun artışına oranla çok fazladır ve eczacılık alanlarında daralma ve gizli işsizliği gündeme getirmektedir. Bugün eczacılık fakültesi mezunlarının % 25'i gizli işsizdir. Bu nedenle, öncelikli olarak yeni fakültele- rin açılması engellenmeli, bunun yerine eğitimin kalitesi yükseltilmelidir.

Ülkemizde ortalama 3800 kişiye bir eczane düşmektedir. Ancak ne yazık ki, eczanelerin % 41'i ülke nüfusunun sadece % 23'ünün yaşadığı üç büyük ilimizde toplanmıştır. Eczanelerin % 59'u ise nüfusunun % 77'sine hizmet vermektedir.

Kurumların ilaç bedeli ödeme süresine uymaması nedeniyle, eczacılar ilaç paralarını alabilmek için ciddi sıkıntılar yaşamaktadır.

Ülkemizde bulunan yirmi sekiz çokuluslu firmanın ancak yedisi üretim yapmakta, diğerleri

ise çoğunlukla ilacı ithal etmektedirler. Hemen hiçbir katma değer oluşturmadan pazarlama şirketi gibi davranan yabancı sermaye için ülkemiz zengin ve geniş bir pazar konumundadır. Ülkemiz ilaç pazarının yüzde yirmi ikisi ithal ilaç olup ihracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde onbir gibi son derece düşük bir orandadır. Üretimin azalıp ithalatın artması, hemen her ülke için önlem alınması gereken ciddi bir sorunun ortaya çıktığının göstergesidir.

Türk Eczacıları Birliği; toplum

sağlığı ve meslektaşların hak ve çıkarlarının korunabilmesi amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalarda 2000'li yıllarda eczacının dünyada değişen konumu ve işlevi göz önüne alınmakta ve eczacılık mesleğinin yürütülmesine ilişkin uluslararası ortak hedefler doğrultusunda hareket etmektedir.

Bu amaçla Türk Eczacıları Birliği şimdiye kadar Kaliteli Aile Planlaması, AIDS, Astım, Ağrı ve Ağrı kesiciler konularında eğitici eczacı eğitimleri yapmıştır ve yapmayı sürdürmektedir.

Ayrıca Birliğimiz;

Türkiye'de alanında ilk olan ilaç araştırma çalışmalarını yapmak üzere NOVAGENIX Bionanalitik Araştırma Merkezi adı altında bir araştırma laboratuvarını hizmete açmıştır.

Ankara'da yine ilk olacak olan Madde Bağımlılığı Eğitim - Araştırma Hastanesi'nin inşaatı sürmektedir. Merkez, çok yakında hizmete açılacaktır.

Cinsel yolla bulaşan hastalıkların tanı ve tedavisinin yapılacağı bir CYBH Tanı ve Tedavi Merkezi, Ankara'da hizmete girecektir.

Bunun yanında Birliğimiz, bugüne kadar

-Ankara'da Sosyal ve Kültürel Tesislerinin yapımını tamamlamış,

-Kişisel tedavi için kullanılan ithal ilaçların getirilmesi işlevini yerine getirmeyi sürdürmüştür,

-Bağ-Kur'da Yatan Hasta Reçetelerini Eczanelere Eşit Dağılımı Protokolünü hazırlamış

-İyi Eczacılık Uygulama Klavuzunu yayınlamış

-Eczacı Profili Araştırmasını yapmış

-Türkiye'nin Ağrı ve Analjezik Kullanım Haritası Araştırması olmak üzere büyük ve kimi uluslararası boyutta projelerine imza atmıştır.

BUNDAN SONRAKİ DÖNEMDE TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ,

-İlacın Akılcı Kullanımı İçin Merkezi Reçete Kontrol Sistemi
-SSK'nın İyi Eczacılık Uygulamalarına Uygun Olarak İlaç Hizmetini Sağlaması Projesi

-Eczanelerden Hipertansiyon Kontrol Programı Geliştirme ve Akılcı Anti Hipertansif Kullanımı Sağlama projesini hayata geçirecektir.

Ayrıca,

-Vakıf bünyesinde bir Üniversite ve

-Yaşlılar Evi ve Geriatri Hastanesi kurulacak

-Olağanüstü hallerde kullanılmak üzere bir Gezici Eczane yapılacak

-Merkezi eczane denetim birimi hayata geçirilecek

-Adana'da bir Eczacılık Müzesi açılacak

-Bilimsel içerikli bir dergi çıkartılacak ve

-Eczane sigorta sistemi kurulacaktır.

Eczacılar üretim ve hizmet alanında görev alarak kalkınmaya katkıda bulunan eğitilmiş insan gücünü oluşturmaktadır. Eczacıların sorunlarının çözülmesi, sağlık alanındaki etkinliklerinin artması ve ülke insanına verecekleri hizmetin kalitesinin geliştirilmesini beraberce getirecektir.

Sorunlarımız çok ve zor. Ancak mücadele azmimiz meslektaşlarımıza olan inancımızdır. Mesleğimiz sağlık gibi önemli bir olguyu içeriyor. Eczacılığın bilimin bilimselliğinin sınırını zorlayan bir meslek olması dolayısıyla mücadelenin bireylikten değil ortak akıldan geçtiğini unutmamamız gerekiyor. Dayanışmanın, uzlaşmanın erdem olduğu ve gücünüzü çözdüğü bir gerçektir.

İşte bu gerçekler ışığında Adana'da yıllardır hayata geçirmeye çalıştığımız bu olguları tüm Türkiye'ye taşıya bilsek umutlarımızı yeniden yeşertebiliriz.

Siz meslektaşlarıma güveniyorum.

Bunları aşabileceğimize inanıyorum.